

Over snorren, trapveldjes en visparels

Terugblik op de VBC-achterbanavond 2024

Op 13 juni 2024 hield de VBC haar jaarlijkse achterbanavond. Na een praatje van voorzitter Lars Nanninga over de belevenissen van het afgelopen jaar, gingen we snel door naar het boeiende thema waterplanten. De presentaties zijn bijgevoegd.

Allereerst kwam Jeroen Goverde van het hoogheemraadschap aan het woord over het maaibeleid. Dat is erop gericht om zoveel mogelijk waterplanten te laten groeien, zolang dat de aan- en afvoer van het water niet in de weg zit. Peter van der Heijdt van de Hengelsportvereniging nam vervolgens het stokje over om een toelichting te geven over de (beperkte) bevisbaarheid van de stedelijke wateren. Dit leverde de conclusie op dat wateren die door de HSV als 'niet bevisbaar' werden gezien, juist voor de ecologie weer een positief beeld opleverden. Met name 'de snor' wordt gezien als ecologisch hoogtepunt, dat voor de visserij een dieptepunt is. Zo'n snor, dat is hoge plantengroei in de overgangsfase van land naar water. Oplossing voor deze tegenstelling kan zijn dat er per dorp of wijk één water beter gemaakt wordt voor het vissen, terwijl de overige wateren het gewone beheer houden: een VISparel. Jonna Molenaar van Sportvisserij MidWest Nederland vertelde boeiend wat VISparels inhouden en hoe je het kan realiseren. Tot slot gaf Edith Velema aan welke mogelijkheden het hoogheemraadschap ziet voor visparels en hoe deze een plek in visplannen kunnen krijgen.

Na de pauze was er een gesprek over de mogelijkheden en beperkingen van de VISparels en visplannen. Het is belangrijk dat ook de gemeente betrokken wordt, want die beheert de oever meestal. Hengelsportverenigingen hebben echter slechte ervaringen. Beide partijen verwijzen naar elkaar en dat geeft een kastje-muur-gevoel. Hoe doorbreek je dat? Advies is om het in ieder geval via SMWN bij de VBC aan te kaarten. Maar het is niet eenvoudig. Hoogheemraad Klazien Hartog vertelde dat het hoogheemraadschap belastinggeld ophaalt voor haar kerntaken (waterveiligheid, wateroverlast beperken en watertekort voorkomen, schoon en gezond water). Recreatie valt daar niet onder. Dat is een gemeentelijke taak. Niels Blokker van de gemeente Castricum liet weten dat het onderhoudsbudget van de gemeente ook niet berekend is op recreatiewensen. Zowel de gemeente als het hoogheemraadschap hebben bovendien de juridische plicht om de biodiversiteit te versterken en de ecologische waterkwaliteit te verbeteren. Dat betekent dat zowel de waterplanten als de oeverplanten meer en langer blijven staan dan vroeger.

HSV Hollands Kroon bleek een visparel gerealiseerd te hebben met behulp van de gemeente. Bij toeval kwam het water van de plaatselijke schaatsvereniging hiervoor vrij. Een mooi voorbeeld. In hoeverre kan dit andere HSV's inspireren? Naast een portie geluk, was er een belangrijke tip: HSV Hollands Kroon is door de gemeente erkend als sportvereniging. Dat kan ook voor andere hengelsportverenigingen een mogelijkheid zijn. Dan zou een viswater kunnen tellen als sportaccommodatie, net als een trapveldje voor de voetballende jeugd. Schrik niet, de sportvisserij is vaak meteen de grootste sportvereniging van de gemeente.

Op de volgende pagina's treft u de presentaties.

BEVISBAAR MAKEN EN HOUDEN VAN STEDELIJK WATER

Door: Peter van der Heijdt

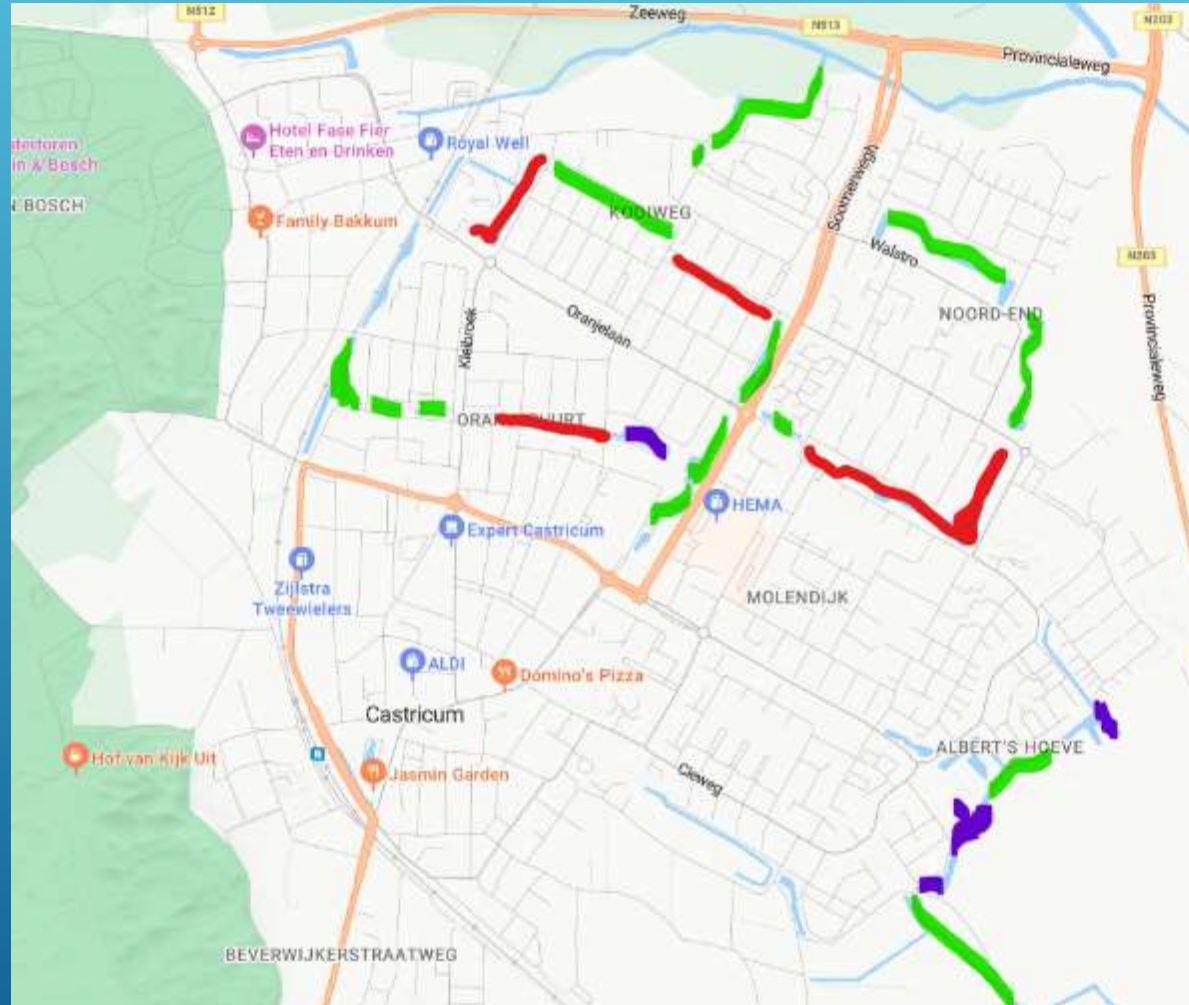
VBC HHNK

Sportvisserij Castricum

- VERENIGING VAN RUIM 900 LEDEN-
- FUSIE VAN 5 CLUBS
- CA 100 ACTIEVE LEDEN
- DORPSWATER IN CASTRICUM, LIMMEN, AKERSLOOT
- POLDERWATER: GROOT-LIMMER POLDER
- HENDRIKSVELD
- TANKVAL DE CROFT
- AL ONS WATER INGEBRACHT IN DE LANDELIJKE
VISPAS

OVERZICHT (VIS-)WATER KERN CASTRICUM

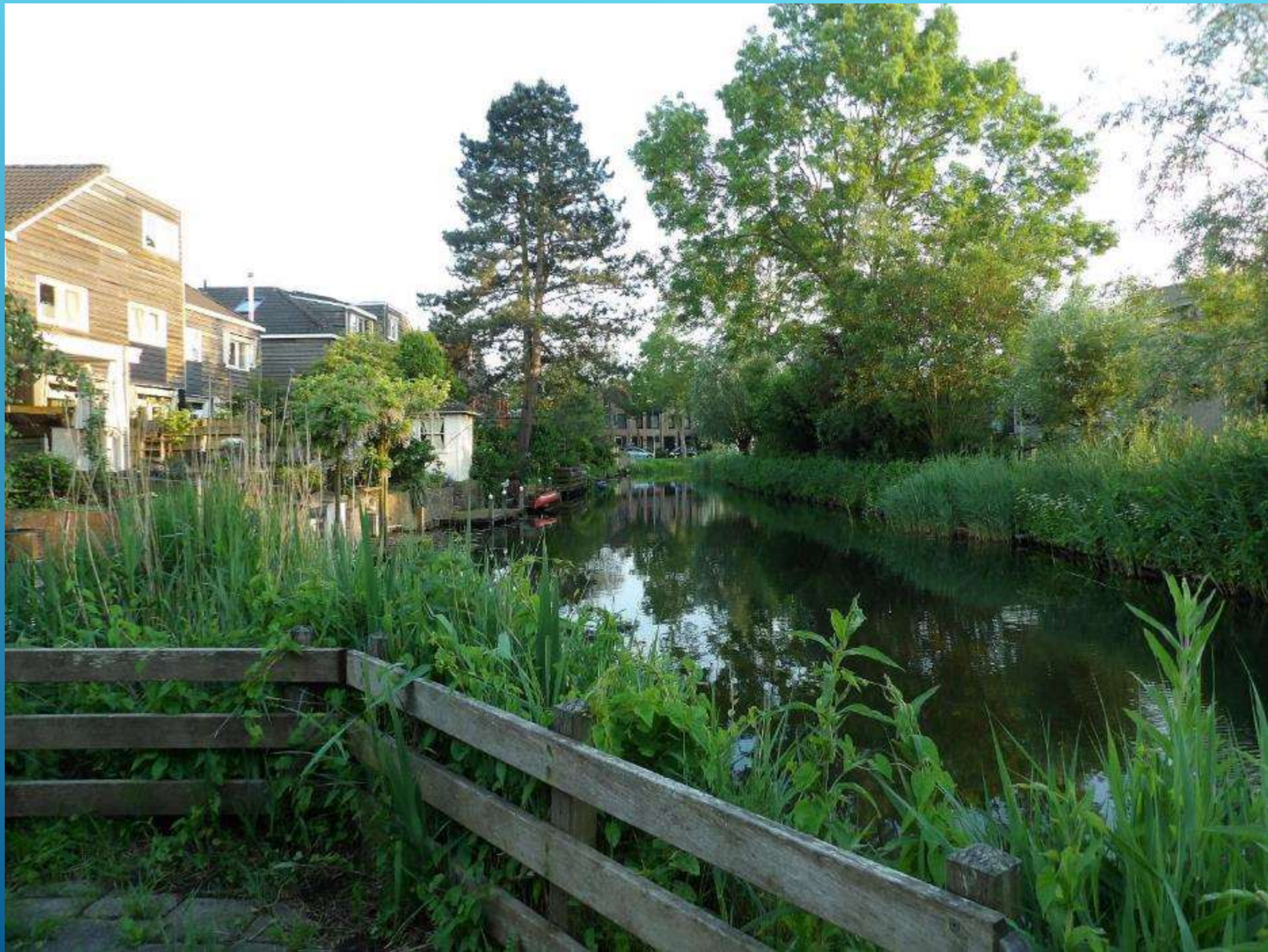

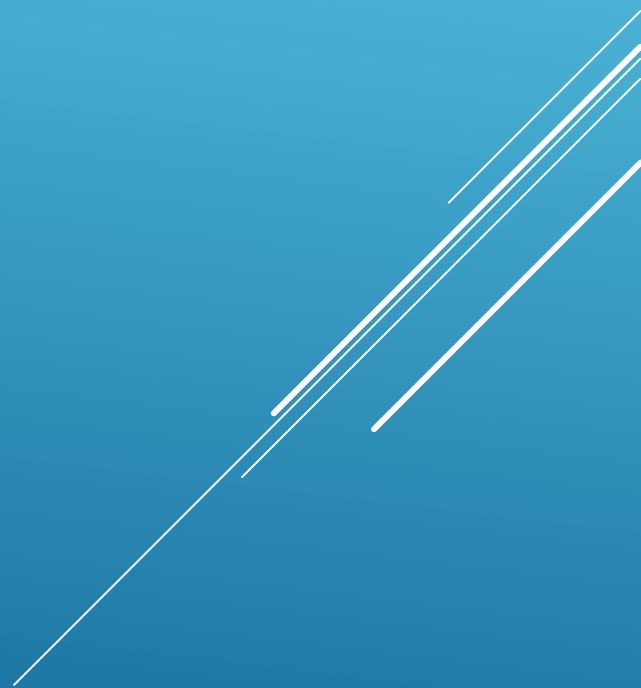
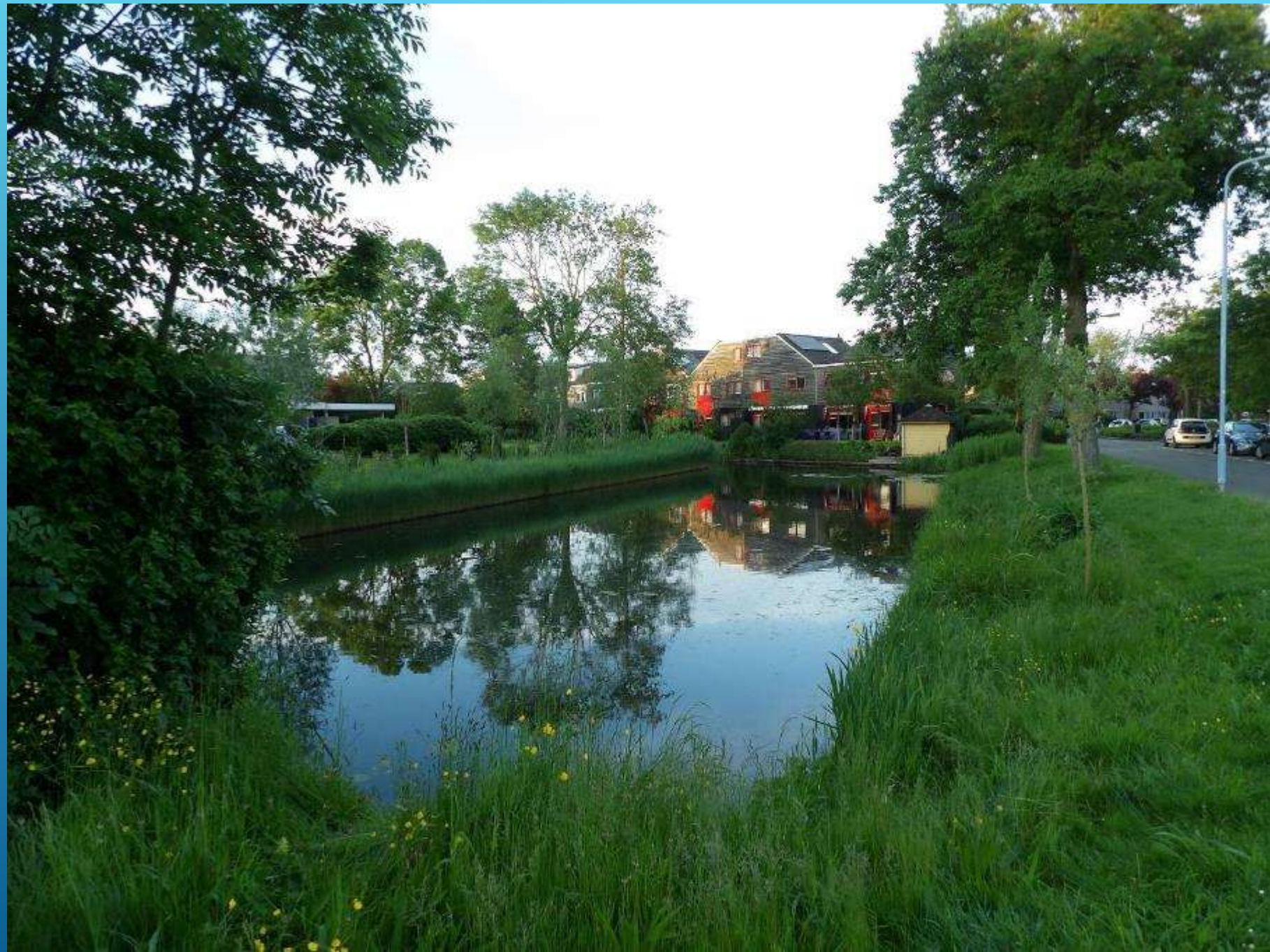
Paars = bevisbaar water,
toegankelijke oever

Groen= zwaar begroeid in of langs
het water, alleen in de winter en
voorjaar bevisbaar

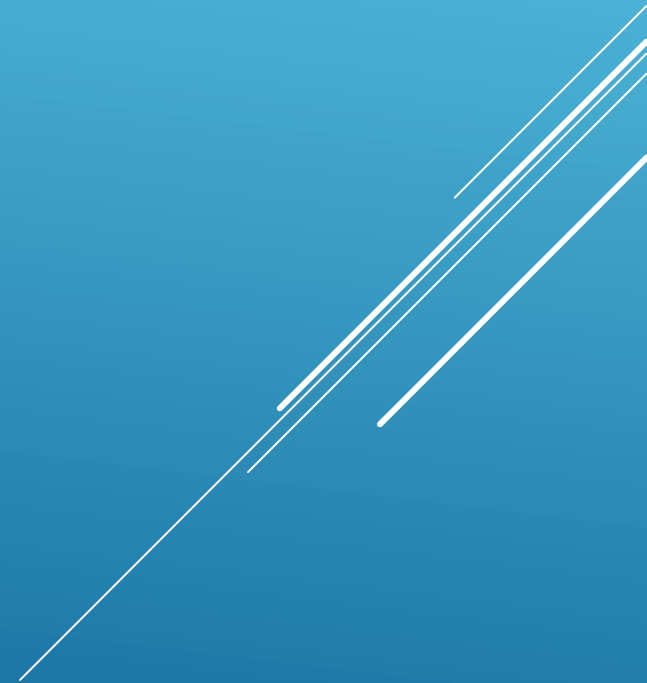
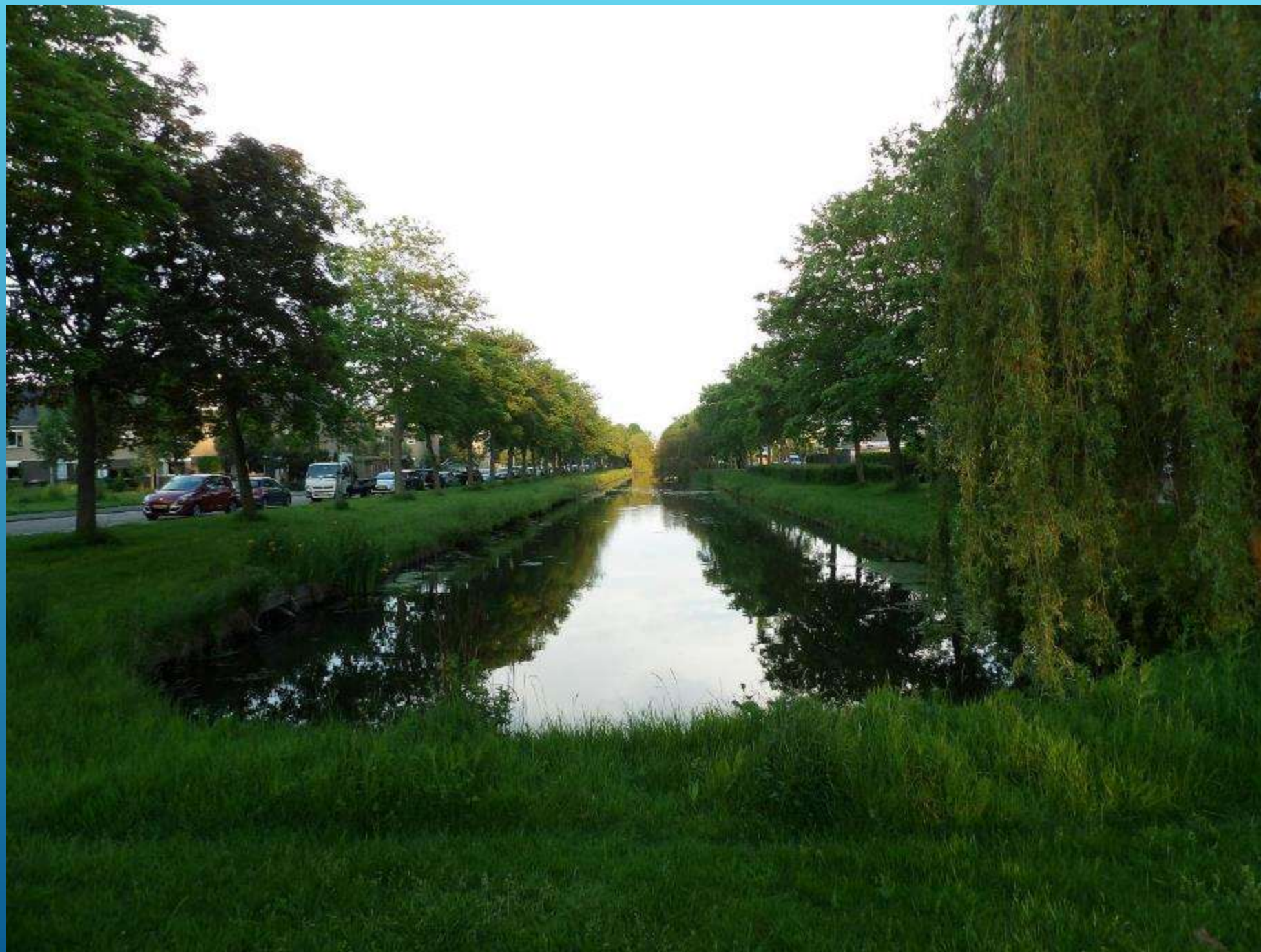
Rood= ondiep water, geen
noemenswaardige visstand, helder,
ongeschikt om te vissen

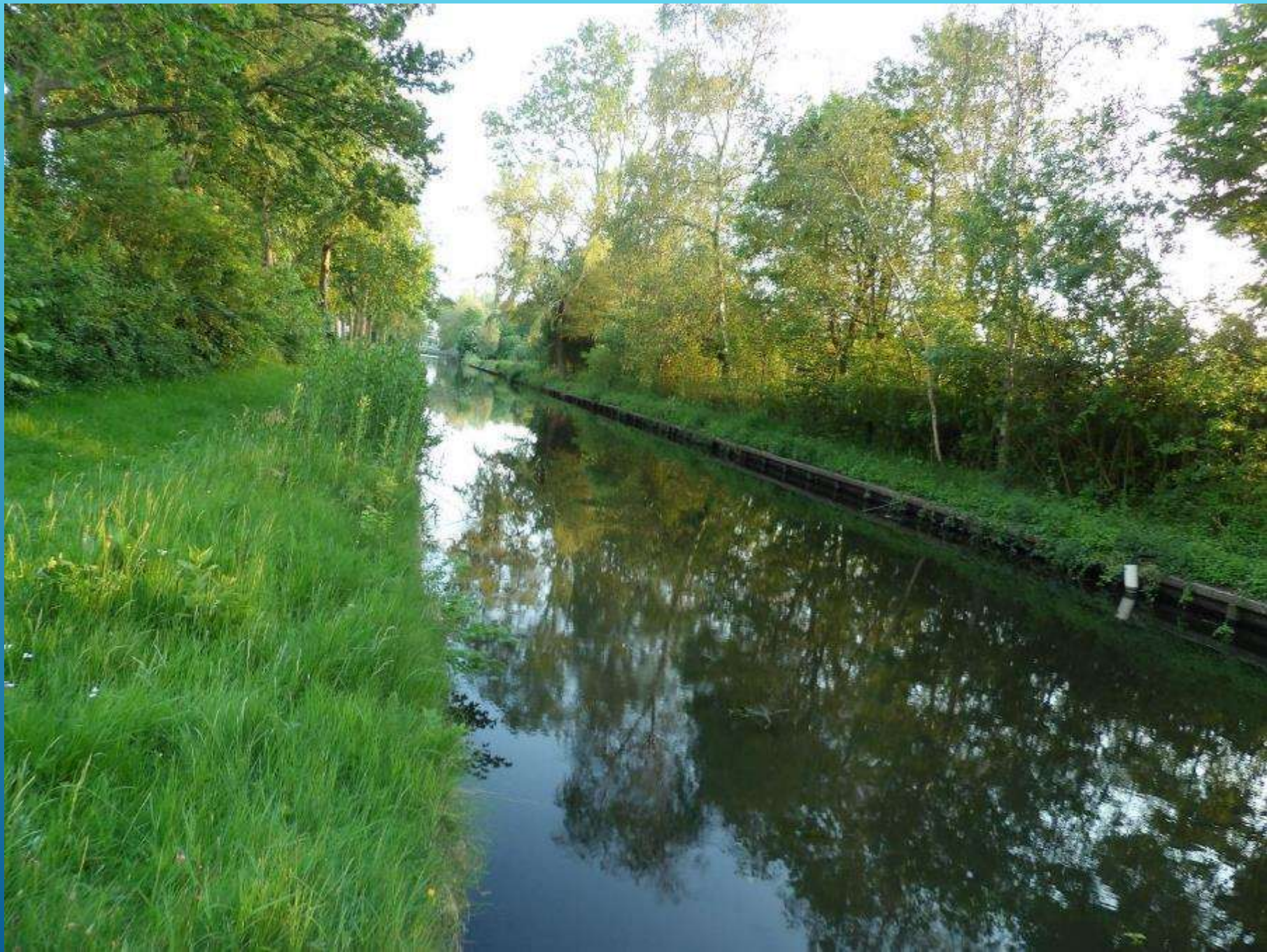
Lichtblauw= spoorloten, tuinen, niet
toegankelijk

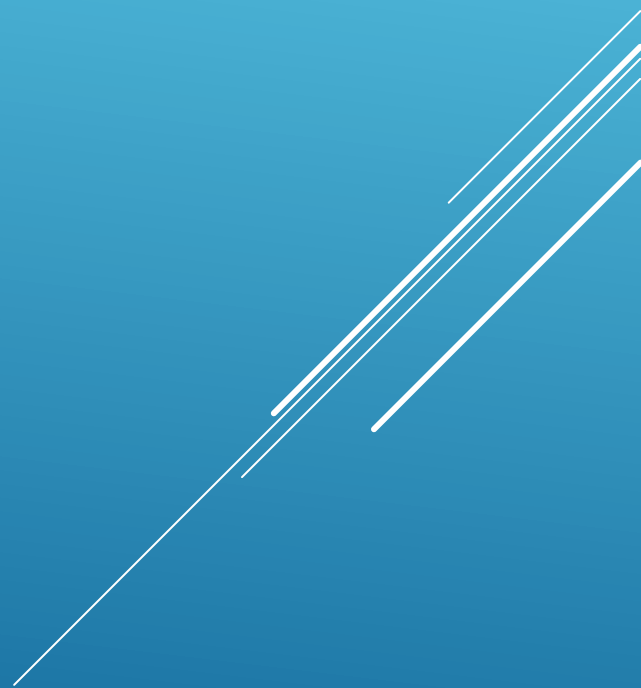
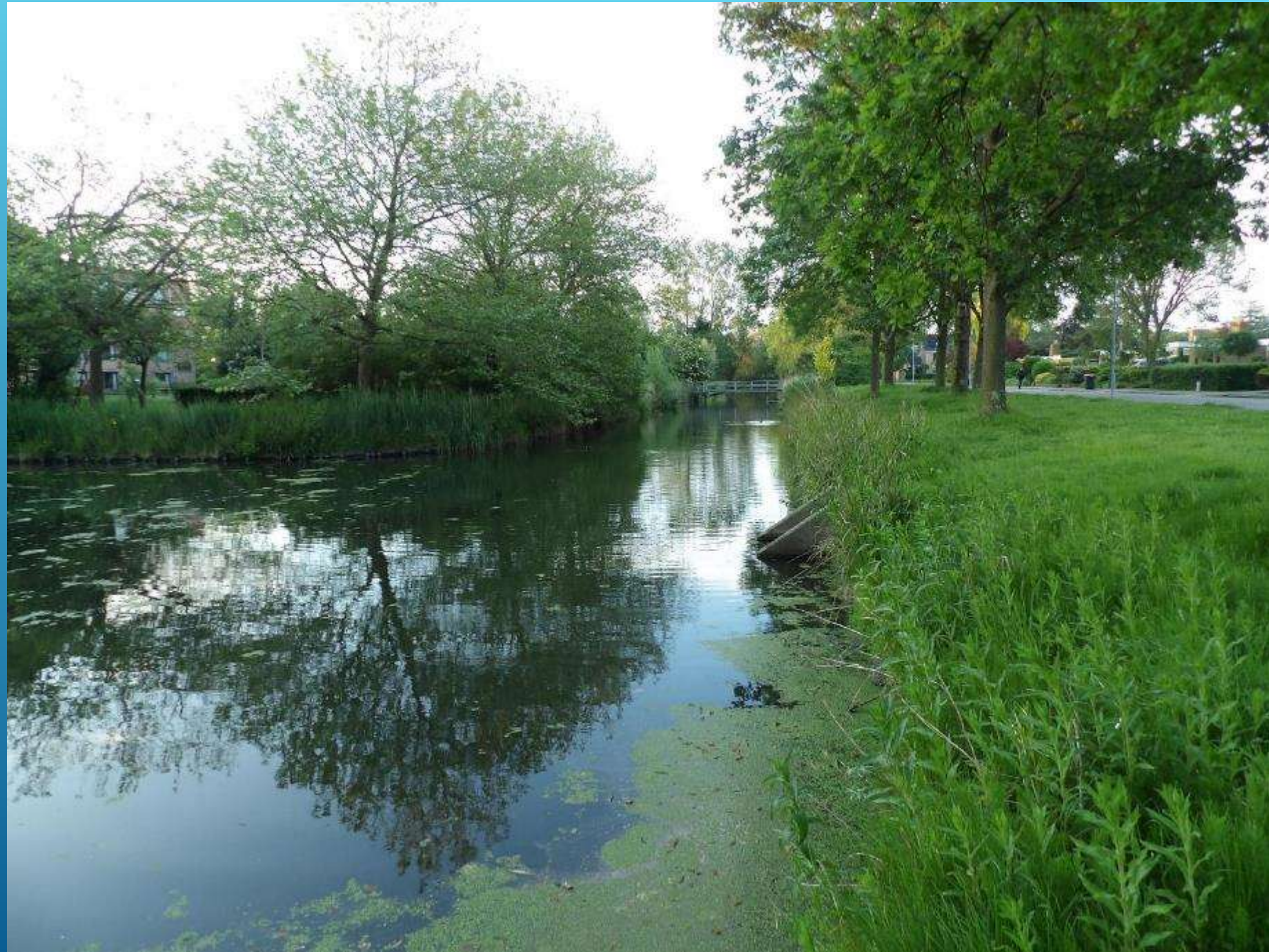

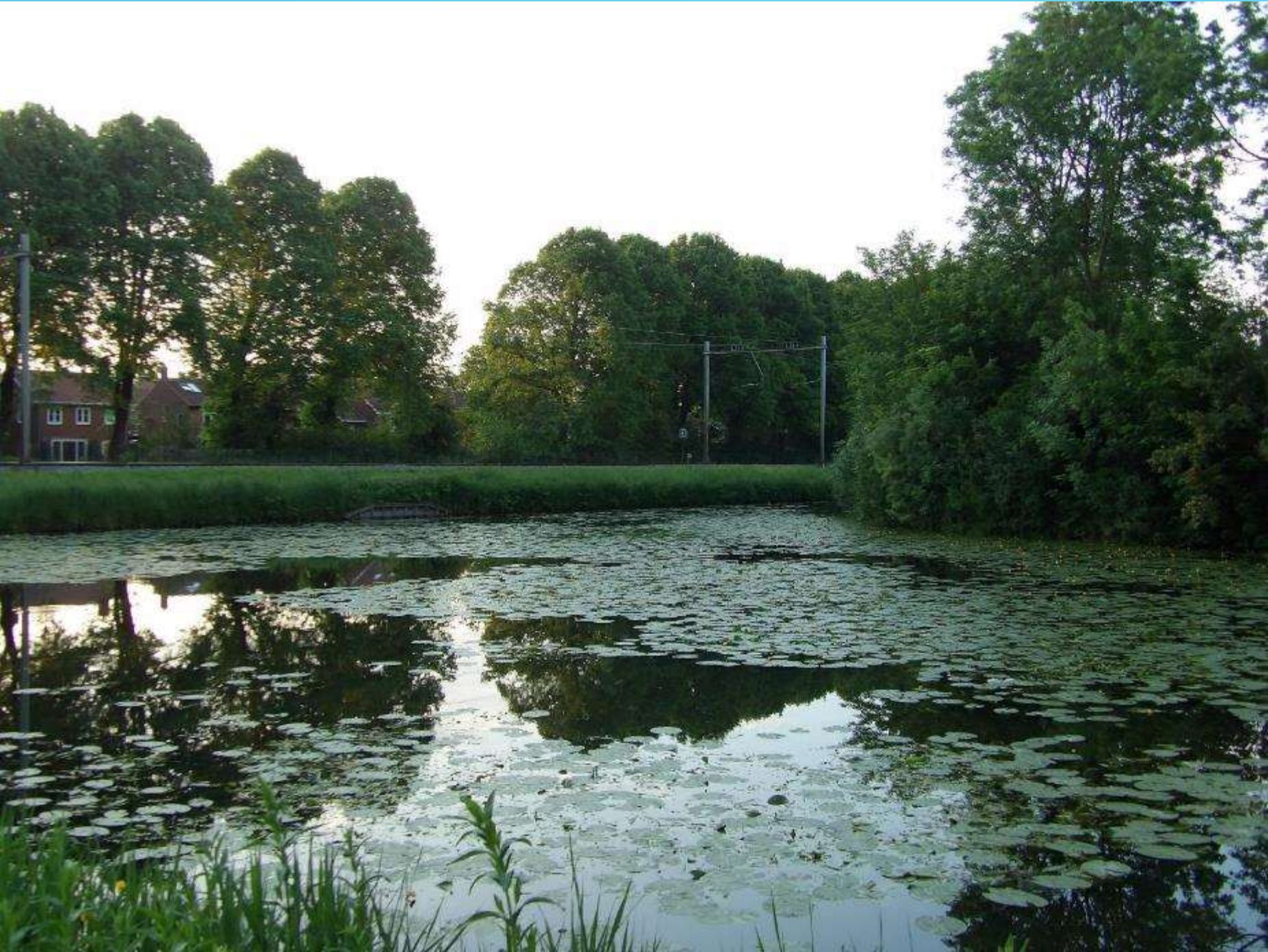

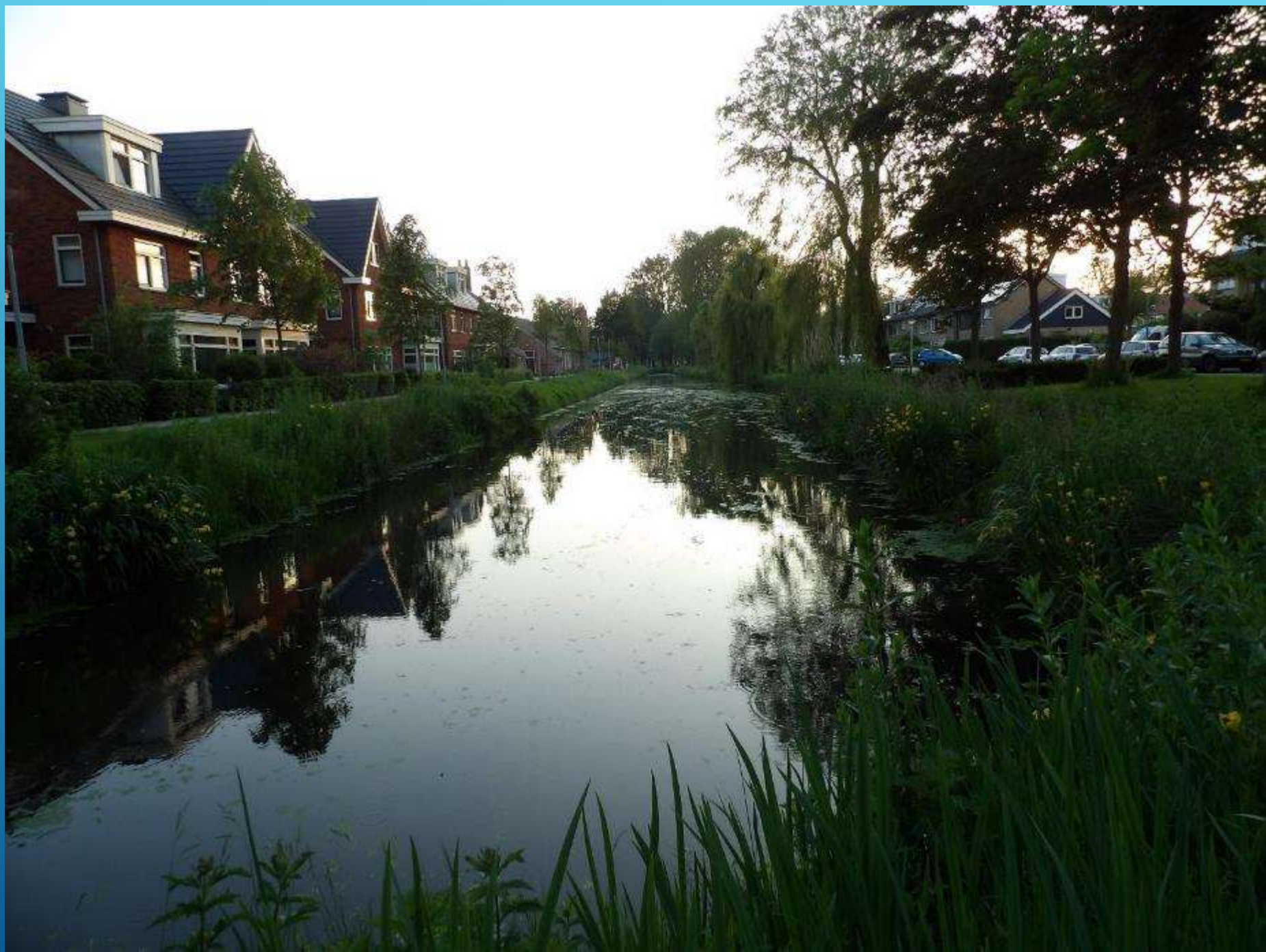

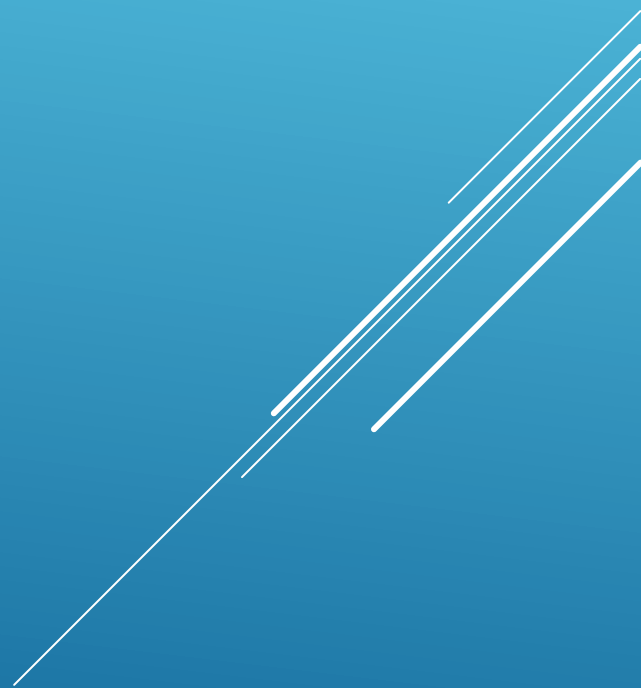

- ▶ Dank voor uw aandacht
- ▶ Nog meer dank voor feed back

VISparels

Jonna Molenaar
Juni 2024

Inhoud

- Achtergrond
- Concept van de VISparel
- Aanpak
- Samenwerking
- Kosten
- Maatschappelijke meerwaarde

Aanleiding

Kleinere, afgesloten wateren onder druk

Extensivering oeverbeheer

Toename waterplanten

Afname draagkracht

Aalscholverpredatie

Project: Sportvisserij op de kaart

Ultieme doel om stadswateren mooier te maken voor sportvissers...

- Iedere wijk een mooie (vis)vijver
- Gaat om optimaliseren vijvers met relatief kleine ingrepen
- Specifieke doelgroepen: jeugd, ouderen, mensen met handicap
- In samenwerking tussen HSV, waterschap en gemeente
- Eind resultaat: **VISparel**

Argumenten:

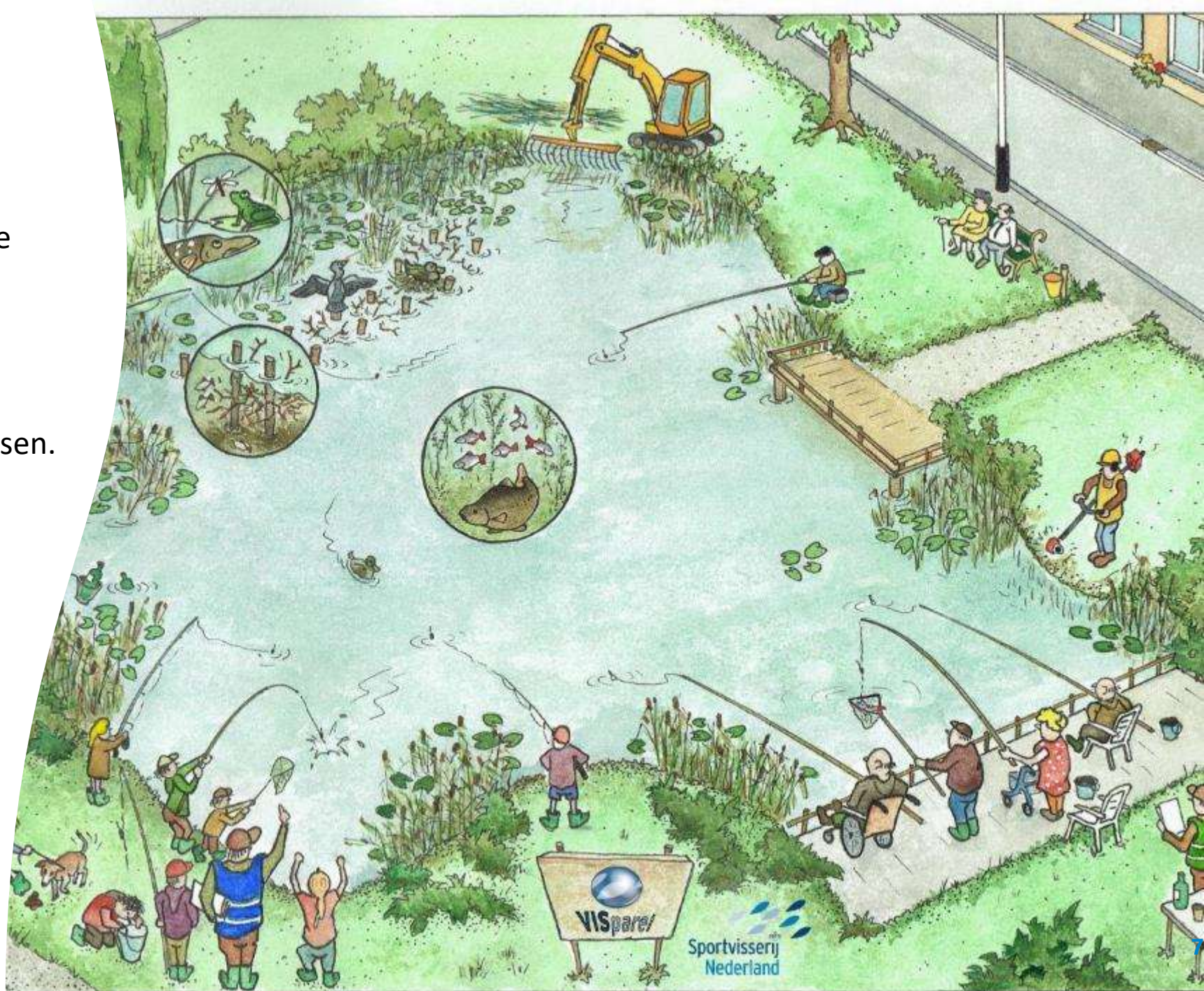
- Ad-hoc acties HSV kosten veel tijd en leveren weinig op
- Overheden willen planmatig werken
- Veel aanknopingspunten → Kaderrichtlijn water, Gemeentelijke Waterplannen, Hittestress, Omgevingswet, Richtlijn karper.

De VISparel

Wat is een VISparel?

- water in de wijk met een specifieke hengelfunctie.
- goed toegankelijk en bevisbaar
- goede kans op een leuke vangst
- Kinderen kunnen er veilig leren vissen.
- Voor alle wijkbewoners, inclusief ouderen en minder validen
- plaats voor tien tot twintig sportvissers.
- Ruimte voor kleinschalige jeugdactiviteiten en visuitjes met bewoners zorginstellingen.

VISparels MidWest Nederland

VISparel De Proosdij

Hengelsportvereniging "Voor Ons Plezier" werkt samen met diverse partijen en gemeente aan goed viswater in Ede. VISparel De Proosdij is een van de mooiste viswateren van de regio met een aantrekkelijke visstand voor de jeugd- wedstrijd, en recreatievissers. Vanaf de vlonder en toegankelijke oevers kan jong en oud veilig vissen.

Meest voorkomende vissoorten

Baars

Blankvoorn

Spiegelkarper

VISparels zijn de visitekaartjes van de sportvisserij. Ze bieden de beginnende sportvisser een goede kans op een leuke vangst en zijn de ideale plek om 's avonds na school of na het werk even lekker alleen of samen met vrienden of familie te genieten van het buiten zijn aan een mooi viswater.

Deze VISparel is mede mogelijk gemaakt door:

Methode

1. Belangrijkste sportviswateren aanwijzen (HSV)
2. Samenvatting omstandigheden in factsheets (HSV)
3. Maatregelen uitwerken (HSV + federatie)
4. Beheerplan maken (federatie + SVN)
5. Instemming waterschap en gemeenten
6. Uitvoering (HSV + federatie)
7. Feestelijke opening (betrokkenen)

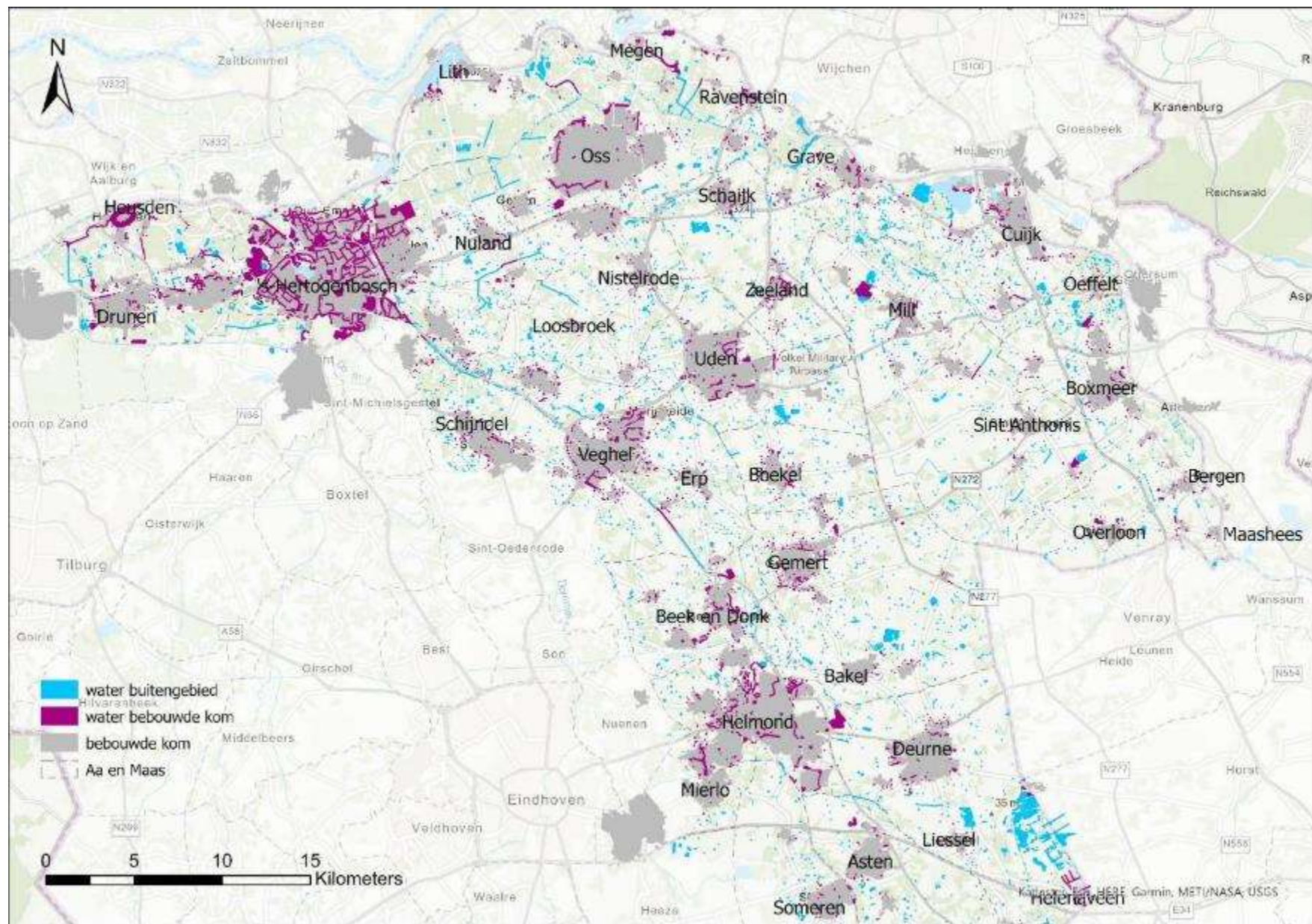
VI Sparels

Hengelwateren aanwijzen

Welke wateren in aanmerking komen:

- niet KRW-wateren (ca 8.000)
- bebouwde kom (ca 3.300)

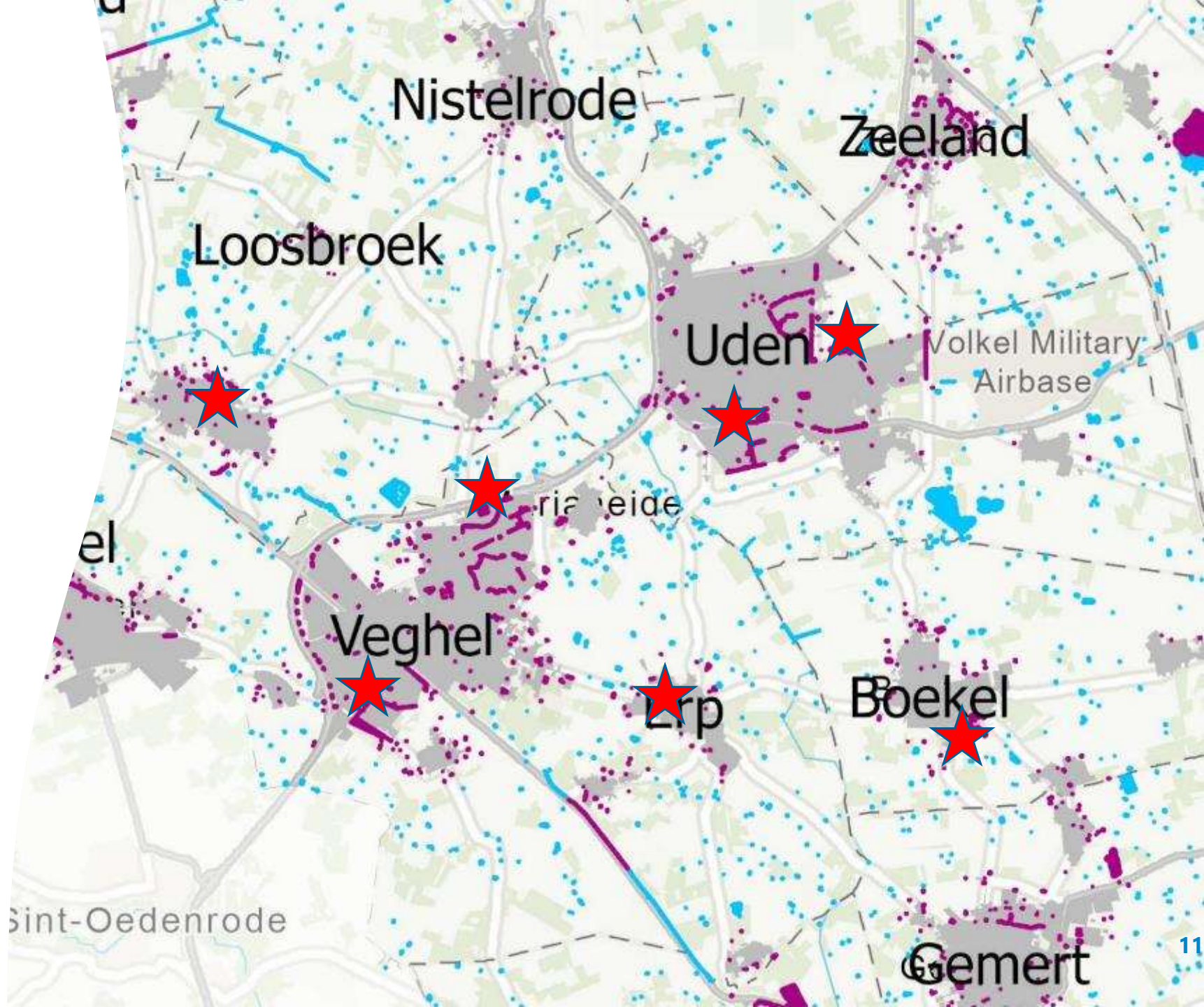
Categorie	Aantal	Oppervlak
< 0,3 ha	7.090	396
0,3 – 1,0 ha	590	316
1,0 – 2,5 ha	158	247
2,5 – 5,0 ha	58	207
> 5,0 ha	63	1007
Totaal	7.959	2.173

HSV kiezen potentiele VISparels

Criteria:

- Niet te groot: 0,5-2 hectare
- Relatief geïsoleerd
- Geen structurele waterkwaliteitsproblemen: (riooloverstort/bagger)
- Leidt uiteindelijk tot enkele tientallen VISparels voor hele beheergebied

Beheermaatregelen per viswater

Waterplanten maaien

Stekken maaien

Vissenbossen

Sportvisserijvoorzieningen

Hoge karperbezetting

Lage karperbezetting

Uitwerking viswaterbeheer

Beheersmaatregelen per viswater

Stekken maken door onderhoud

- Maaien oever
- Maaien oever en waterplanten
- Snoeien oever

Stekken maken door voorziening

- Aanleg wedstrijdsteiger
- Aanleg vissteiger
- Onderhoud steiger

Visuïtset

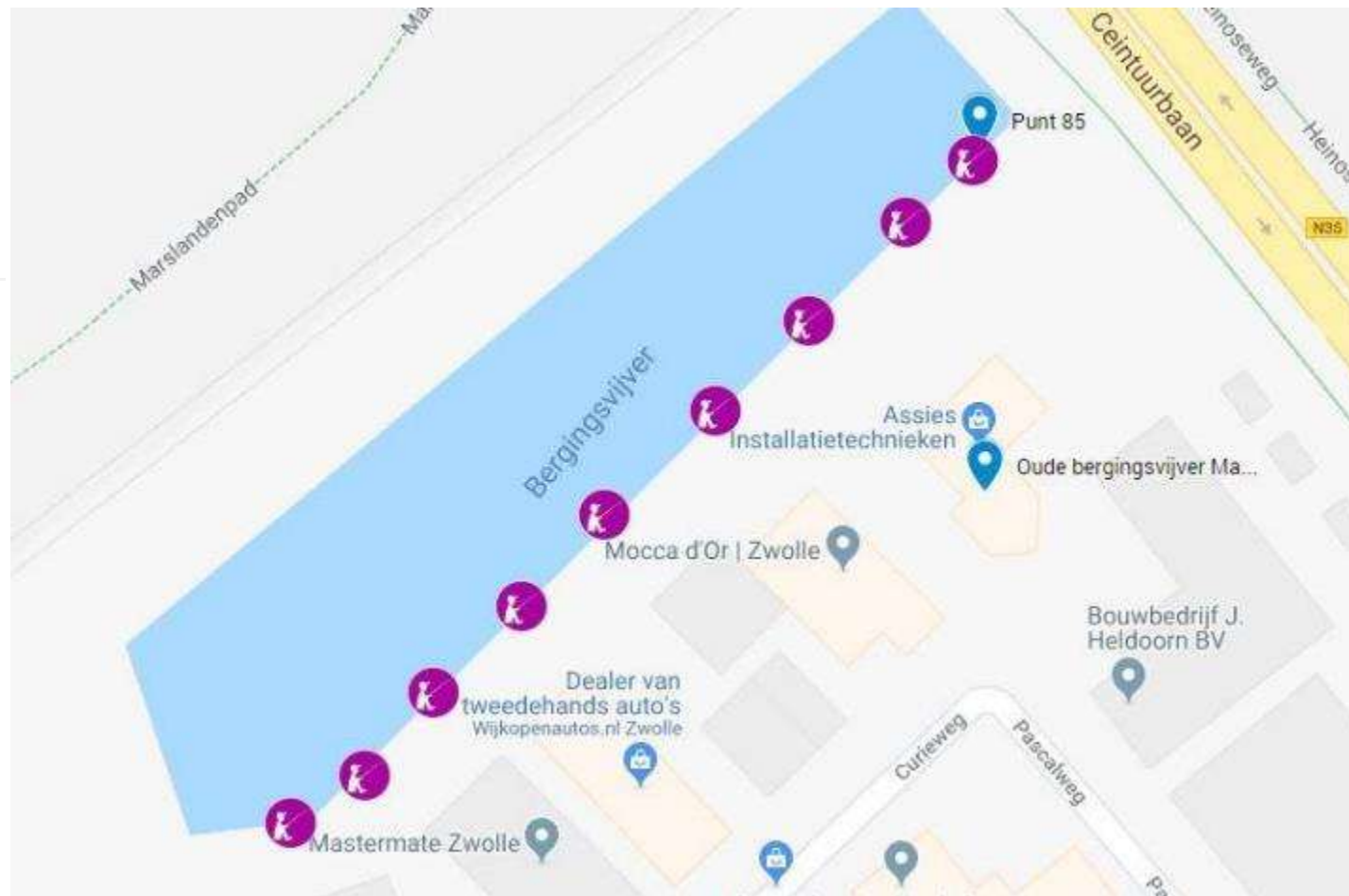
- Uitzet graskarper
- Uitzet karper hoge dichtheden
- Uitzet karper lage dichtheden

Wedstrijdtraject

- Wedstrijdtraject

Herinrichting

- Baggeren
- Maaien waterplanten
- Plaatsen rooster
- Plaatsen Vissenbossen of ke...
- Baggeren/bekrijten
- Beluchten
- Opslag verwijderen
- Uitbreiden vijver
- Verdiepen

Instemming waterschap en gemeente

via vergunningen

via samenwerking = draagvlak

Wie betaalt dat?

Hengelsportvereniging

Aangevuld met:

- Subsidiefonds sportvisserij
- BOSA (beheer onderhoud sportaccomodaties)
- Regelingen waterschap
- Gemeente

Iedere wijk een VISparel

Ecologisch
gezond

Esthetisch &
aangenaam

Biodiversiteit

Beleefbaar

Toegankelijk

Betrokkenheid

Inclusief

Gezondheid
& welzijn

Educatief

www.visparel.nl

**Bedankt voor
jullie aandacht**

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Visparels in visplannen

Edith Velema

Visplannen en visparels

Korte toelichting:

Visparels kunnen worden uitgewerkt en vastgelegd in visplannen.

Dat heeft meerwaarde als er beheermaatregelen worden voorgesteld bij de visparels. Als er vis wordt uitgezet is daarvoor bovendien expliciet goedkeuring nodig van het hoogheemraadschap en een positief advies van de VBC.

Kader voor de visplannen is het Uitwerkingskader visstand (link naar [rapport](#) en [viewer](#)). Hier staat in wat er mogelijk is en wat de beperkingen zijn.

De VBC heeft samen met het hoogheemraadschap een nieuw format voor de visplannen ontwikkeld. Dat is een praktisch format met visplannen voor een overzichtelijk gebied (KRW-gebied). We zijn bezig om het eerste visplan op te stellen in de Polders Schagerkogge. In het Uitwerkingskader visstand staat uitgelegd hoe dit werkt. In zes jaar tijd zal voor elk gebied een visplan worden gemaakt.